

MAZOWIECKIE
CENTRUM POLITYKI
SPOŁECZNEJ

25^{lat} Mazowsze

Działalność na rzecz społeczności lokalnej. Animacja lokalna.

13.09.2023

Elżbieta Nobis

Na przestrzeni lat na świecie rozwijały się dwa wiodące nurty w pomaganiu osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji życiowej:

- **strategia filantropijna** (charytatywna),
- strategia oparta o doświadczenie **settlementów**, które posłużyło do ukształtowania metody grupowej.

Idea settlementów została zainicjowana w Wielkiej Brytanii, z czasem zapożyczono ją do wielu krajów Europy i do USA.

W Polsce settlementy nigdy nie zaistniały. Ruchem budującym oddolność były **Domy Ludowe**.

Miejsce organizowania społeczności lokalnej we współczesnej polityce społecznej w Polsce reguluje ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818). Przepisy te weszły w życie 1 stycznia 2020 r.

Niniejsza ustawa powołuje stanowisko **organizatora społeczności lokalnej**.

Organizowanie społeczności lokalnej (OSL)

- trzecia metoda pracy socjalnej,
- sposób na aktywizowanie społeczności lokalnych,
- metoda pracy socjalnej budująca oddolność i empowerment.

wg. Barbary Szatur - Jaworskiej

"organizowanie środowiska lokalnego jest działalnością mającą na celu wspomaganie rozwoju całego środowiska i tworzących je ludzi, m. in. poprzez wspieranie społecznej aktywności, upowszechnianie pożądanых wzorów, zaspokajanie potrzeb i stosunków społecznych, oddolne organizowanie inicjatyw samopomocowych itp."

Wikipedia:

OSL to model środowiskowej pracy socjalnej pozwalający w praktyce, systemowo podejmować działania aktywizujące i usamodzielniające, pomagające osobom wykluczonym i całym społecznościom na nowo włączyć się do życia społecznego.

Model jest skierowany do środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym bądź wykluczonych społecznie, jak również do środowisk, w których występuje duże skupienie wyzwań społecznych.

Założenia OSŁ

- pomoc finansowa nie jest wystarczającą formą wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- wzmocnienie/wyposażenie w kompetencje społeczne jest elementem poprawiającym jakość życia,
- odkrycie i wykorzystanie potencjałów społeczności lokalnej (indywidualnych, grupowych, lokalnych) pozwala budować poczucie własnej wartości i sprawstwa, a w szerszej perspektywie uruchamia proces zmiany i wpływa na rozwój społeczności lokalnej,
- aktywizacja, edukacja i animacja mieszkańców pozwoli wprowadzić długofalową zmianę, która z kolei zminimalizuje, a nawet zapobiegnie nawracaniu wyzwań społecznych, które dotyczą daną społeczność,
- stworzenie sieci współpracy ze społecznością lokalną jest istotnym elementem wspierania jej i utrzymywania efektów zmiany.

Praca z filmem:

<https://www.youtube.com/watch?v=3Pvof-D7w18>

Komponenty OSL, czyli praca ze społecznością lokalną krok po kroku

Diagnoza

Aktywizacja

Integracja

Edukacja

Diagnoza - proces badania oraz analizy sytuacji w danej społeczności, zarówno pod względem potrzeb i problemów, jaki i jej potencjału. Jest punktem wyjścia, służy do monitorowania przebiegu działań i oceny ich skuteczności oraz efektywności. Proces diagnozy opiera się na badaniu i działaniu, a organizator jest jednocześnie badaczem i narzędziem zmiany społecznej.

Aktywizacja - budowanie sieci powiązań, rozwijanie wzajemnych kontaktów oraz włączanie przedstawicieli społeczności lokalnej we wspólne działania. Wiąże się z mobilizowaniem ludzi do zaradności indywidualnej i zbiorowej, wyzwaniem oraz wzmacnianiem ich potencjału rozwojowego. Celem aktywizacji jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia mieszkańców oraz zaspakajania potrzeb indywidualnych i zbiorowych.

Integracja - prowadzenie działań ukierunkowanych na scalenie elementów wchodzących w skład danej społeczności w spójną całość oraz łączenie danej społeczności z szerszymi strukturami (osiedle, dzielnica, gmina). Proces integrowania jest związany z kreowaniem wspólnych wartości, wzorców do działania, uzgadnianiem poglądów, współnieniem interesów i powoływaniem do życia wspólnych instytucji.

Edukacja (nieformalna i pozaformalna) - działania ukierunkowane na zwiększanie wiedzy i umiejętności członków społeczności lokalnej, pobudzanie ich aktywności, kształtowanie kreatywności, samodzielnego myślenia, odpowiedzialności oraz podmiotowości poszczególnych osób i grup oraz społeczności jako całości.

Komponenty OSL, czyli praca ze społecznością lokalną krok po kroku - praktyka

Komponenty OSL, czyli praca ze społecznością lokalną krok po kroku - praktyka

Przeprowadzenie diagnozy wymaga doboru i wykorzystania odpowiednich metod (jakościowych i ilościowych) i narzędzi.

Metoda badawcza to o powtarzalny sposób postępowania badawczego, czyli zbierania, przetwarzania, analizy oraz interpretacji danych.

W OSŁ wyróżniamy metody: obserwacyjne, dialogowe, biograficzne, niereaktywne, wizualne.

Techniki badawcze to zespół czynności, które są związane ze sposobami przygotowania oraz przeprowadzenia badań.

Przykłady technik badawczych: ankieta, wywiad, analiza dokumentów, dane statystyczne.

Każde badanie jest obarczone ryzykiem błędów badawczych, a te najczęściej wynikają z:

- **błędów obserwacji** (niedostrzeżenie pewnych cech lub dostrzeżenie nieistniejących, postrzeżenie objawów w zmienionej jakościowo lub ilościowo postaci),
- **błędów rozumowania** (nieodrzućanie mało istotnych elementów, błąd fałszywej przyczyny, błędy atrybucji, nieprawidłowe odczytywanie objawów),
- **etykietyzowania** (np. „środowisko patologiczne”, „margines społeczny” na podstawie wrywkowych informacji lub pozyskanych opinii nieobiektywnych informatorów. Ukierunkowuje to sposób myślenia o ludziach i zjawiskach i skutkuje niedostrzeżeniem potencjału diagnozowanych środowisk),
- **błędy techniczne** (źle skonstruowane lub dobrane narzędzia badawcze).

Rzetelna diagnoza to punkt wyjścia do pracy modelem OSŁ

Na co zwrócić uwagę planując i przeprowadzając diagnozę:

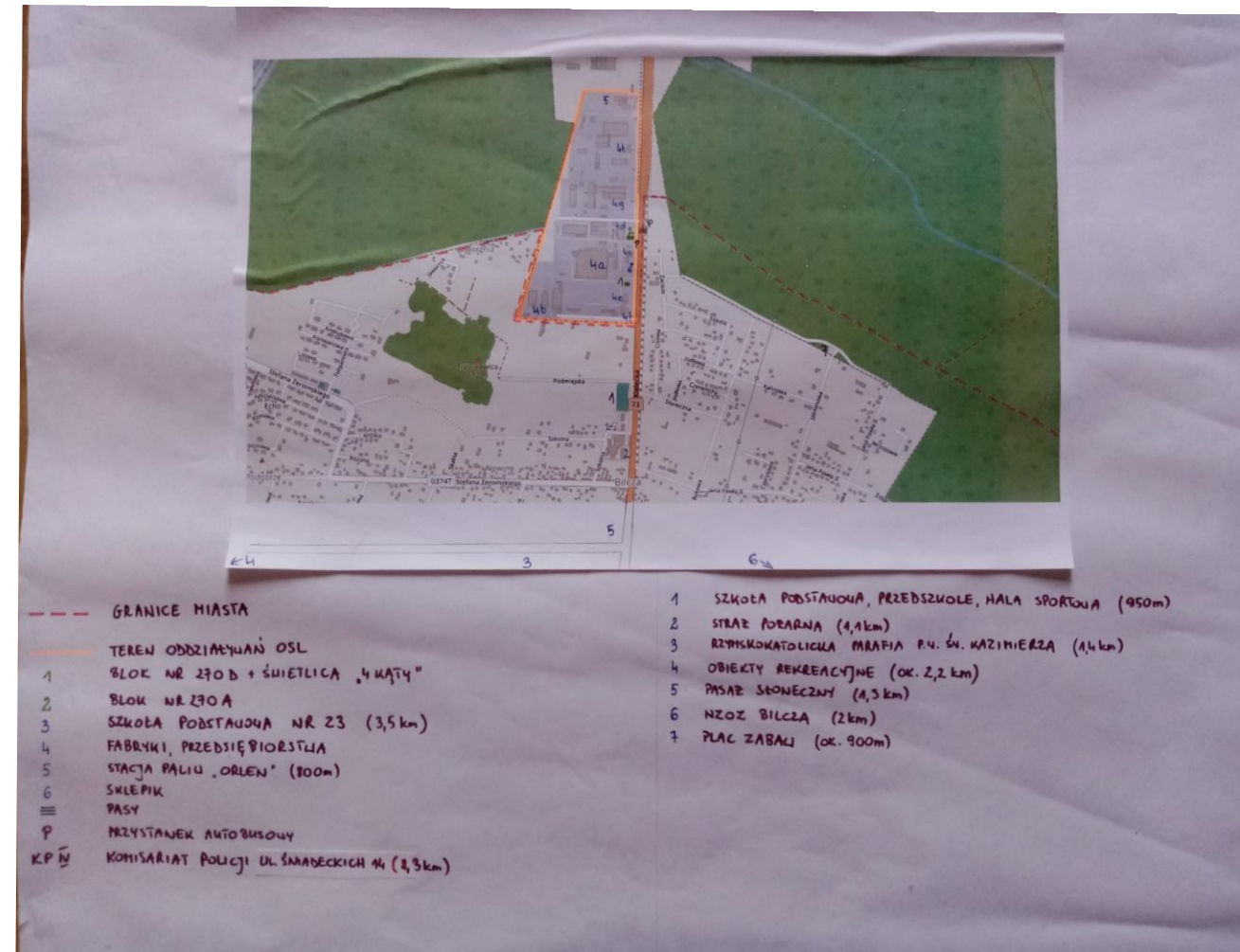
- czas,
- zróżnicowane metody i techniki,
- rozmowy z mieszkańcami, osobami związanymi ze społecznością, osobami funkcyjnymi, gośćmi społeczności,
- diagnoza w OSŁ ma charakter ciągły.

Diagnoza uwzględnia:

- strukturę socjodemograficzną (liczba mieszkańców, wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, stan zdrowia itp.),
- strukturę geograficzną (granice, podziały administracyjne, zagospodarowanie przestrzenne, dostęp do infrastruktury społecznej, stan środowiska naturalnego),
- zestawienie problemów społecznych dotyczących całej społeczności lub podmioty wchodzące w jej skład,
- sytuację społeczno-kulturową (historia, tradycje lokalne, wartości, lokalne autorytety, instytucje/organizacje, konflikty itp.),
- lokalne układy polityczne.

Z informacji zebranych podczas diagnozy sporządza się dokument (formę raportu), który może przyjąć postać **mapy zasobów i potrzeb** bądź **planu rozwoju społeczności lokalnej** (w przypadku CUS). Niniejszy dokument zawierać powinien kluczowe informacje pozwalające nadać kierunek działań prowadzonych ze społecznością. Szczególne znaczenie ma tu uwzględnienie zasobów, którymi dysponuje społeczność i deficytów, które ją dotyczą. Ponadto rzetelne określenie przestrzeni, które są wskazywane przez mieszkańców społeczności jako te najłabiej działające, wymagające wsparcia, poprawy, reakcji pozwoli podejmować i kierować działania adekwatnie do ich potrzeb.

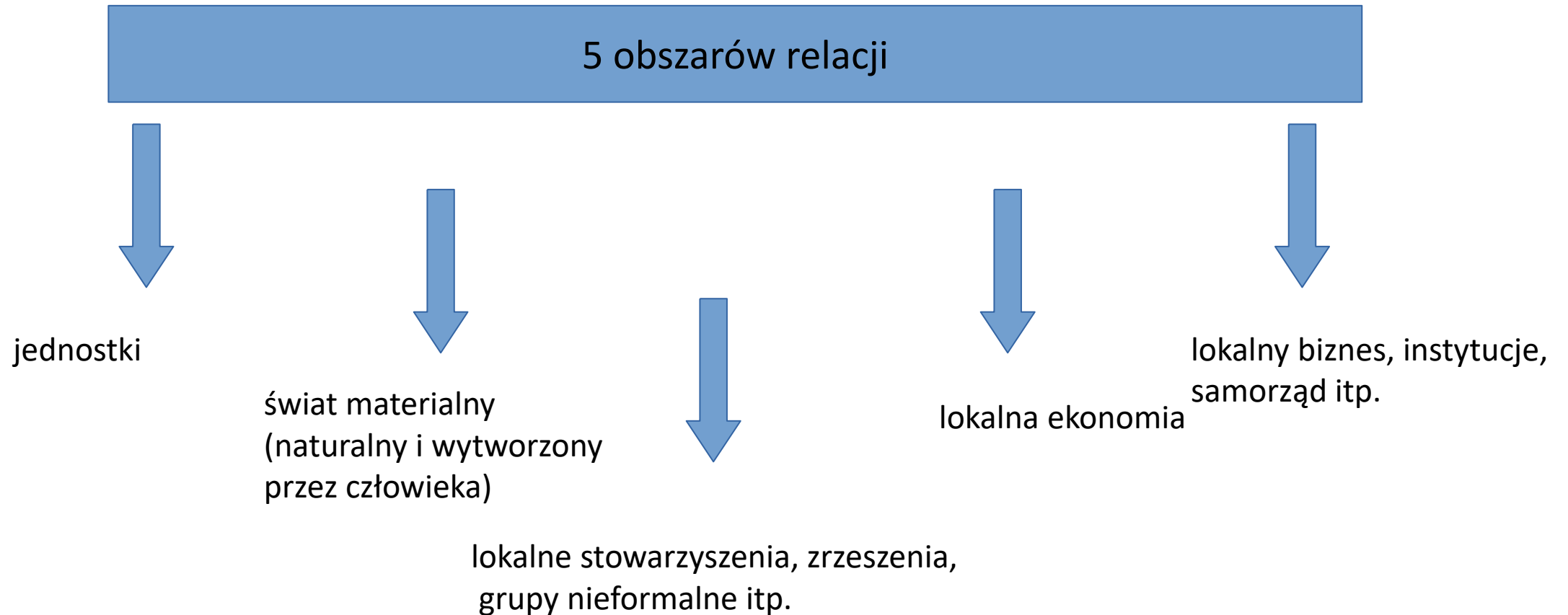
Podczas przeprowadzenia diagnozy warto zwizualizować sobie przestrzeń, w której funkcjonuje społeczność, aby łatwiej było dostrzec i zrozumieć, z jakimi wyzwaniami może się ona borykać, bądź też zweryfikować, czy to, co naszym zdaniem jest trudnością/wyzwaniem, według mieszkańców również nim jest.

Wszelkie działania OSŁ są organizowane:

- w odpowiedzi na potrzeby społeczności,
- z udziałem mieszkańców na każdym etapie realizacji,
- partycypacyjnie.

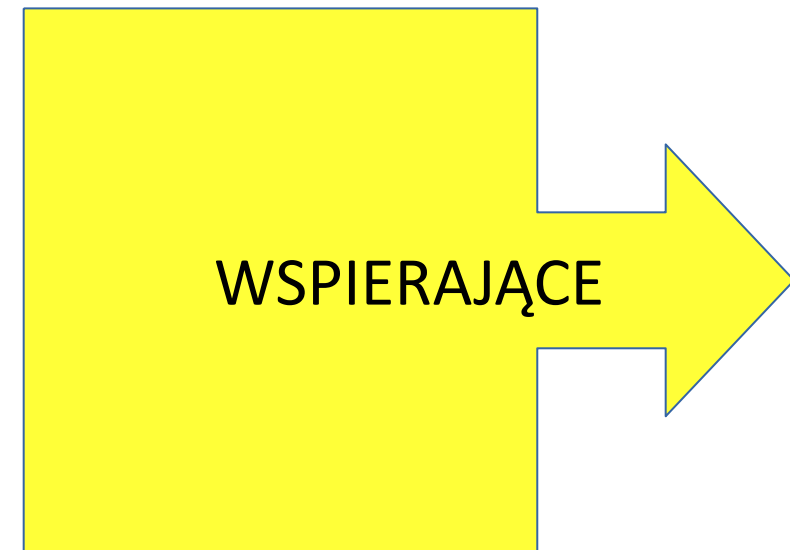
Pracując modelem OSL bazujemy na relacjach.

Jak budować relacje, żeby obudzić społeczność?

- dać czas,
- stwarzać okazje do spotkań,
- być cierpliwym,
- mieć chęć i umiejętność słuchania,
- stwarzać okazje i bezpieczną przestrzeń do rozmów,
- stale zachęcać mieszkańców do utrzymywania kontaktów,
- stale poszukiwać zasobów w mieszkańcach i je im uświadamiać,
- skoncentrować się na potrzebach społeczności,
- być uważnym,
-

Narzędzia wykorzystywane w OSŁ

NARZĘDZIA OSIOWE

A grey speech bubble with a blue outline, pointing upwards and to the right. It contains the text 'SPOŁECZNOŚCI TERYTORIALNE' in a bold, black, sans-serif font.

SPOŁECZNOŚCI
TERYTORIALNE

A grey speech bubble with a blue outline, pointing upwards and to the left. It contains the text 'SPOŁECZNOŚCI KATEGORIALNE' in a bold, black, sans-serif font.

SPOŁECZNOŚCI
KATEGORIALNE

Spółeczność terytorialna czyli zamieszkująca wspólne terytorium. Ze względu na usytuowanie, skalę występujących problemów społecznych oraz niezaspokojonych potrzeb mieszkańców można określić je jako społeczności marginalizowane lub zagrożone wykluczeniem, w tym szczególnie brane są pod uwagę społeczności blokowisk, bloków socjalnych, terenów przemysłowych i popegeerowskich.

Spółeczność (grupa) kategoriałna czyli podmiot, który ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową, dysfunkcje lub ograniczenia wymaga „niestandardowego” podejścia. Szczególnie uwzględnia się tu grupy takie, jak: dzieci, młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawne. Istotne w tym zakresie jest postrzeganie tych grup w kontekście całego środowiska lokalnego.

NARZĘDZIA WSPIERAJĄCE

GRUPY

WOLONTARIAT

PARTNERSTWO

KAMPANIE SPOŁECZNE
I WYDARZENIA LOKALNE

RZECZNICTWO
I INFORMACJA OBYWATELSKA

Grupy w społeczności lokalnej są podstawową formą aktywności społecznej, a jej działania dają lepsze efekty niż aktywność jednostek. Rodzaje grup w społeczności lokalnej: edukacyjne, samopomocowe, obywatelskie, profesjonalne grupy wsparcia.

Wydarzenia lokalne są elementem aktywizacji mieszkańców, poprzez angażowanie ich na każdym etapie realizacji wydarzenia. Mają charakter edukacyjny. Katalog wydarzeń lokalnych jest bardzo szeroki (np. piknik, mecz, wystawa, spotkania z okazji świąt).

Kampanie społeczne mają na celu edukację i uwrażliwienie jej odbiorców na określone zjawiska, sytuacje, osoby. Są kierowane do szerokiej grupy odbiorców (np. ogół mieszkańców danej społeczności, osiedla).

Partnerstwo lokalne jest formą współpracy pomiędzy mieszkańcami a przedstawicielami lokalnych podmiotów. Celem partnerstwa jest pobudzenie lokalnych zasobów w proces wywoływania pozytywnej zmiany w społeczności lokalnej.

Wolontariat czyli bezpłatne, dobrowolne ochotnicze i świadome działanie wykonywane na rzecz innych (poza rodziną, przyjaciółmi, znajomymi) w sposób stały lub okazjonalny.

Rzecznictwo i informacja obywatelska mają na celu zwrócić uwagę na sprawy społeczności marginalizowanych oraz wyposażyć mieszkańców tychże społeczności w niezbędną informację, co może znacząco wpłynąć na poprawę ich funkcjonowania.

W pracy ze społecznością lokalną wykorzystuje się również **koalicje**, które mają charakter grup roboczych i są powoływane na okoliczność rozwiązania jakiejś trudności zaistniałej w społeczności, do której pokonania społeczność potrzebuje wsparcia z zewnątrz (załatwienie sprawy leży poza kompetencjami mieszkańców). Po osiągnięciu celu koalicja zostaje rozwiązana.

Przykład: koalicja na rzecz bezpieczeństwa.

Ćwiczenie

– przeprowadzenie diagnozy społeczności lokalnej na podstawie wypowiedzi mieszkańców.

„Tutaj nikt z nami nie rozmawia. Wrzucili nas tu jak koty w workach i zapomnieli o naszym istnieniu. Ciekawe, czy ktoś z tych urzędników, co decydował o wysiedleniu tu ludzi chciałby przyjść chociaż na tydzień mieszkać i czy wtedy też by mówił, że narzekamy, bo nam nic nie pasuje.”

„Ja to nie wierzę, że tu się da coś zrobić. Tyle pism, co ja do Miejskiego Zarządu Budynków napisałam i reakcji żadnej nie ma. Żaden urząd się nami nie interesuje. Ale ja się tak nie dam spławić. Komu mam coś do powiedzenia, to powiem. Ja prosto z mostu walę. Jak trzeba to i radio i telewizję sprowadzę. Mnie tu wszyscy znają. Wiem, że się ze mną często śmieją, ale jak trzeba pismo napisać jakieś, to wiedzą do kogo przyjść. A ja taka nie jestem, żeby pomocy odmówić, chyba, że mi kto bardzo za skórę zajdzie”.

„Mnie długo nie było, pracowałam za granicą. Chciałabym na stałe wrócić i emeryturę tu doczekać, ale ja wiem? W moim wieku to trudne jest. Poza tym jak przeglądam ogłoszenia, to dużo prac jest na zmiany. Ja bez samochodu, autobusy tutaj to jakieś nieporozumienie, to co zrobić? Pójdę do takiej pracy i pensje na taksówki wydam? Jak się tu mieszka, to trudno jest, naprawdę. Kto tego nie doświadczył, to nie wie”.

„To jest proszę pani blok dla niepełnosprawnych. Rozumie to pani? Na takim odludziu?! Nic tu nie ma: sklepu, szkoły, przychodni, nic! Nawet sam blok nie jest przystosowany. Widzi pani tę dziurę między schodami? Widna miała być, ale chyba zapomnieli wybudować i tak zostało. Podjazd dla niepełnosprawnych jest, ale drzwi się na niego otwierają, to jak taki niepełnosprawny na wózku ma się dostać do środka? Ja się pytam, gdzie są teraz ci ludzie, co powinni wziąć odpowiedzialność za to, że my tu teraz w takich warunkach mieszkamy?”

„Ludzie to mówią, że tu trudno, bo fabryki, bo droga ruchliwa, bo daleko wszędzie. Ale ja wam coś powiem: jakby zgoda między sąsiadami była, to by się dużo dało. A tu jeden drugiego w tyłce wody by u topił. Każdy dużo gada, a jak przychodzi do robienia, to niko go nie ma”.

„Najgorzej to tu starzy mają. Wszędzie daleko. Jak ktoś nie ma samochodu, to ciężko się do miasta dostać i z zakupami wrócić. O pomoc sąsiadów trudno. Nawet jak ktoś z młodych ktoś ma samochód, to się nie zainteresuje, żeby innym pomóc, zapytać, czy czegoś nie potrzebuje. To znaczy ja tu z jedną sąsiadką do brze żyję, to ona mnie czasem gdzieś podwiezie, ale to raczej wyjątek. Jest tu taka starsza pani, ona jak się wprowadziła, to zaraz przestała chodzić. 10 lat już jest w domu zamknięta, na drugim piętrze. Niby opiekunkę z MOPR-u ma, ale tu nikt nie chce dojeżdżać, bo się nie opłaca, więc co trochę jest z tym problem. No i ten hałas i kurz! Jak nie samochody, to fabryki. Tu nigdy spokoju nie ma”.

„My tu z przesiedlenia jesteśmy. Kamienice w centrum wyburzali, to nam musieli coś znaleźć. Pokazywali inne mieszkania, bliżej centrum, ale to takie rudery były, że z dziećmi to się tam nie dało mieszkać. A tu, cóż. Mieszkania ładne, a okolica jaka jest to same panie widzicie. Wszędzie fabryki. Do centrum dojechać to gehenna jest, bo autobusów mało, ciągle się spóźniają, albo jadą przez 15 minut trzy jeden po drugim, a przez następne półtorej godziny nie ma nic. Syn nawet jak ma do szkoły na 8.00, to musi wyjść z domu o 6.10, bo inaczej nie zdąży na lekcje. Niby mieszkańcami miasta jesteśmy, a jak drugą kategorię nas traktują.”

„Z paroma osobami tu się da pogadać, ale w większości to ludzie są skłóceni. O dzieci się kłóć najczęściej. Nic nie dadzą sobie powiedzieć. Każda ma dziecko idealne, a inne są złe. Raz to się tu dwie nawet za włosy wyszarpały, tak się o te dzieci pokłóciły”.

„Nic tu nie ma w pobliżu. Dorosły to sobie jeszcze gdzieś pojedzie, coś zorganizuje. Ale dzieci najbardziej szkoda. Jak rodzice gdzieś nie zabiorą, nie zorganizują, to siedzą pod tym blokiem i się nudzą. A nie każdy sobie może pozwolić na organizowanie wyjść, bo to zawsze jakiś dodatkowy wydatek jest. Nawet nad wodę gdzieś jechać, to bilety trzeba kupić. Czasem i o tyle trudno jest, jak komuś brakuje”.

„Tu każdy tylko o swoje się martwi, ludzie sobie nie ufają. Nawet jak ktoś chciałby do brze, to zaraz się jakiś „dobrodziej” znajdzie, co będzie kłody pod nogi rzucał”.

Organizator społeczności lokalnej w swoich działaniach wchodzi w trzy role:

- **animatora lokalnego** – OSŁ-owiec podejmuje kroki, aby rozwijać i wzmacniać społeczność w budowaniu przez nią mechanizmów współpracy i współdziałania,
- **organizatora sieci społecznych** – OSŁ-owiec buduje relacje społeczne na linii: mieszkańcy – mieszkańcy, mieszkańcy – osoby funkcyjne, organizator – mieszkańcy, organizator - osoby funkcyjne,
- **lokalnego planisty** – OSŁ-owiec projektuje/jest włączany w lokalne działania i programy, które służą zaspokajaniu potrzeb członków społeczności.

Na co zwrócić uwagę pracując ze społecznością lokalną?

- podążać za społecznością, jej potrzebami,
- nie dawać gotowych rozwiązań,
- nie przyspieszać procesu, który w niej zachodzi,
- powstrzymywać się od narzucania własnych rozwiązań,
- być gotowym na wycofywanie się społeczności z powziętych aktywności,
- być uważnym na konflikty i kryzysy pojawiające się w społeczności.

Nie taki konflikt straszny... a może potrzebny...?

Negatywne skutki konfliktu:

- utrwalanie się zachowań agresywnych,
- dezintegracja struktur społecznych,
- chaos,
- osłabienie orientacji na dobro wspólne, wzrost nierówności,
- atrofia więzi społecznych.

Pozytywne skutki konfliktu:

- rozwój umiejętności społecznych (debatowanie, negocjowanie, zawieranie kompromisów itp.),
- ożywienie i aktywizacja biernych wcześniej osób,
- wzrost wzajemnego zrozumienia i tolerancji,
- przetworzenie energii społecznej w konstruktywne działanie.

Jakie cechy są potrzebne w pracy ze społecznością lokalną?

- empatia,
- szacunek do drugiego człowieka niezależnie od jego pochodzenia, statusu, poglądów itp.,
- pozytywne nastawienie do ludzi,
- umiejętność dostrzegania pozytywów, zasobów, nieschematycznych działań i rozwiązań,
- umiejętność poruszania się w relacjach międzyludzkich, często na płaszczyznach konfliktowych,
- poddawanie refleksji zarówno procesu zachodzącego w społeczności jak i własnego działania,
- gotowość na nowe sytuacje,
- umiejętność dostosowania się do różnych rozmówców,
- umiejętność stwarzania przestrzeni do nawiązywania relacji pomiędzy mieszkańcami a osobami z zewnątrz (np. przedstawicielami instytucji),
- umiejętność prowadzenia procesu edukacji społeczności w trakcie wspólnego działania.

Różne rozumienia animacji

Animacja społeczno-kulturalna jest metodą aktywizacji społecznej różnych środowisk. Ma na celu integrację wewnętrzną społeczności. Inicjuje ją animator bądź grupa animatorów, na zlecenie władz, stowarzyszeń społecznych lub wyznaniowych. [Wikipedia]

W OSL animacja jest rozumiana jako działanie ożywiające społeczność lokalną i aktywizujące mieszkańców – jest najbardziej podstawowym rodzajem pracy środowiskowej. Jako taka animacja często przygotowuje grunt pod budowanie sieci i planowanie społeczne.

(za Organizowanie społeczności lokalnej - metodyka pracy środowiskowej. Poradnik II)

Różnice w podejściu do działań animacyjnych

- działanie odgórne, zaplanowane bez udziału mieszkańców,
 - przeprowadzone z udziałem mieszkańców w roli konsumentów, biernych odbiorców,
 - ciężar przeprowadzenia akcji jest tylko i wyłącznie po stronie zewnętrznych organizatorów.
- działania są planowane oddolnie,
 - przeprowadzone z udziałem mieszkańców w roli czynnych uczestników, realizatorów akcji,
 - ciężar przeprowadzenia aktywności rozłożony pomiędzy mieszkańców a ewentualne osoby z zewnątrz wspierające działanie (np. wolontariusze, przedstawiciele instytucji).

Na co zwrócić uwagę pracując animacyjnym modelem OSŁ?

- dużo dłuższy czas planowania działań,
- monitorowanie, aby wydarzenie było ogólnodostępne dla członków społeczności,
- unikanie powstawania "kółka wzajemnej adoracji",
- powstrzymanie się od "wiedzenia lepiej",
- gotowość, że społeczność w każdej chwili może się wycofać,
- „wyposażenie” społeczności w sieć wsparcia (sojuszników).

Kto może być sojusznikiem społeczności?

- lokalne instytucje,
- lokalny biznes,
- organizacje pozarządowe,
- osoby funkcyjne,
- lokalni działacze.

Jak nawiązać współpracę z sojusznikami?

- najważniejsze – mówić językiem korzyści!,
- rozeznaczyć lokalny rynek pod kątem potencjalnych zasobów (NGO, instytucje, biznes itp.),
- rozeznaczyć, kto z w/w mógłby stać się sojusznikiem („droga pantoflowa”, zapoznanie się ze statutem organizacji, polityką firmy w działaniach społecznych),
- ustalić, czy sojusznik oczekuje przed spotkaniem informacji na temat działań OSŁ (np. w formie maila),
- przygotować się do spotkania, czyli wiedzieć: dlaczego chcę nawiązać współpracę, na czym miałyby polegać, w czym potrzebuję pomocy, co mogę zaoferować w zamian, dlaczego ten sojusznik mógłby chcieć nawiązać współpracę, jakie będzie miał z tego korzyści?

Zapraszając do współpracy, współdziałania ze społecznością podmioty zewnętrzne i osoby, należy im przedstawić ideę OSŁ i upewnić się, że jest dla nich zrozumiała. W przeciwnym razie istnieje ryzyko uzyskania efektu odwrotnego od zamierzonego, tj. wtórnego uprzedmiotowienia społeczności zamiast przywracania jej sprawstwa i podmiotowości.

Ponadto wiadomym jest, że obydwie strony osiągają korzyść ze współpracy. Jednak należy trzymać rękę na pulsie, aby „sojusznik” nie potraktował społeczności instrumentalnie, jako sposobu na osiągnięcie wyłącznie własnych celów.

Społeczność lokalna może podejmować aktywność jako grupa nieformalna, podjąć współpracę z podmiotem zewnętrznym lub powołać organizację pozarządową. Podmiotami wspierającymi w powoływaniu organizacji pozarządowych są

Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Mieszkańcy mogą powołać stowarzyszenie, fundację lub spółdzielnię socjalną.

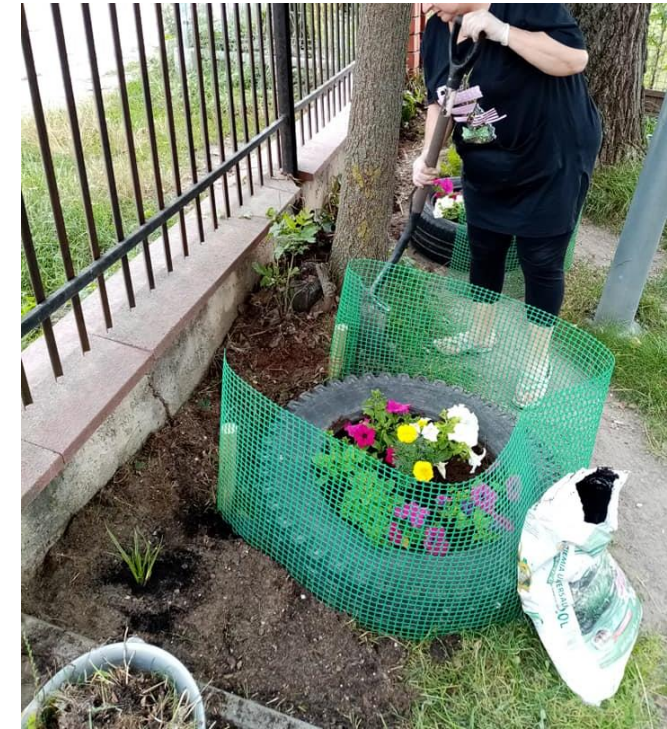
Ważne akty prawne: Ustawa o stowarzyszeniach 1989 r., Ustawa o fundacjach 1984 r., Ustawa o pożytku 2003, jednolity tekst 2020 r.

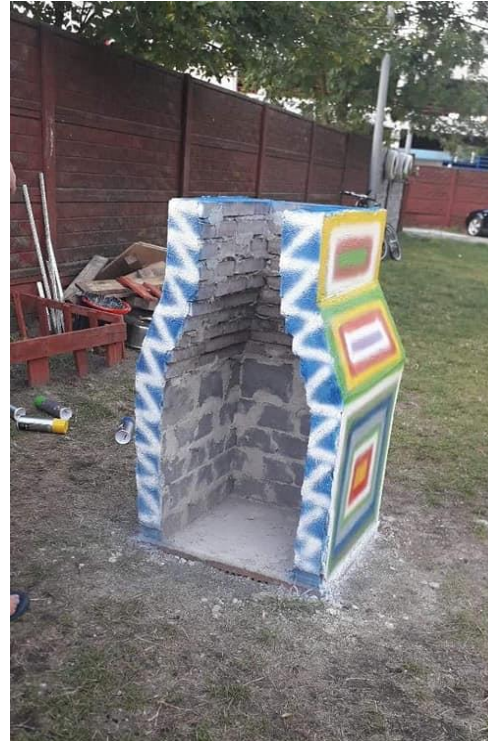
Animacja społeczności lokalnej w praktyce

„Sąsiedzkie mikołajki”

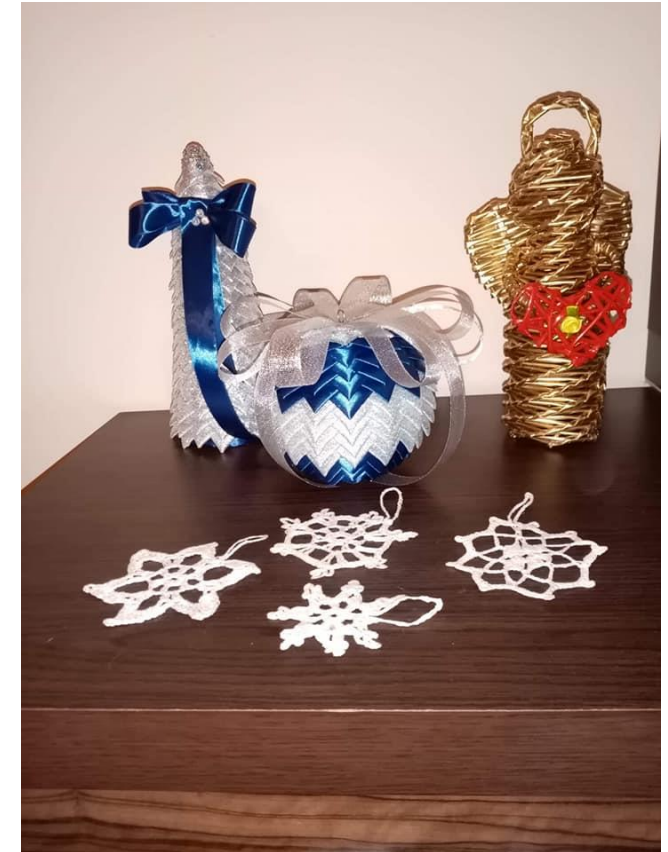

„Zielona ławeczka”

Sąsiedzkie aktywności

Drużyna „A”

Korzyści płynące z organizowania społeczności lokalnej:

- wyrównywanie szans osób znajdujących się w trudniejszym położeniu,
- rzadsze wchodzenie w konflikty (wewnątrz społeczności i „na zewnątrz”),
- zmiana postaw i nawyków wśród mieszkańców społeczności,
- zwiększenie zaradności wśród mieszkańców,
- zwiększenie poczucia przynależności i odpowiedzialności za miejsce zamieszkania,
- wypracowanie kultury partycypacji,
- zwiększenie samodzielności,
- „branie spraw we własne ręce” przez mieszkańców społeczności, nieoczekiwanie na interwencję z zewnątrz,
- budowanie kapitału społecznego i kultury samopomocy,
- nawiązanie sieci współpracy na rzecz społeczności, a w szerszej perspektywie wypracowanie dobrej praktyki,
- zwiększenie zaufania społecznego, odbudowanie więzi społecznych,
- zmniejszenie zaangażowania instytucji w codzienne funkcjonowanie społeczności,
- przełamanie izolacji i osamotnienia we wspólnotach samorządowych,
- impuls do zmian w lokalnej polityce społecznej.

Dziękuję za uwagę.

Bibliografia:

1. Bąbska B., Jordan P., Dudkiewicz M., Mendel M., Popłońska-Kowalska M., Organizowanie społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk. Poradnik I, T. Kaźmierczak, wyd. CAL, Warszawa 2014.
2. Bąbska B., Rymśza M. , Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej .Poradnik II, , wyd. CAL, Warszawa 2014.
3. Bąbska B., Dudkiewicz M., Jordan P., Kazimierczak T., Kozdrowicz E., Mendel M., Popłońska-Kowalska M., Rymśza M., Skrzypczak B., Model środowiskowej pracy socjalnej/organizowania społeczności lokalnej, http://www.osl.org.pl/wp_x005F_x0002_content/uploads/2014/12/Model_OSL1.pdf.
4. Boryczko M., Dunajska A., Marek S., , Praca socjalna w środowisku lokalnym, wyd. Difin, Warszawa 2020.
5. Człowiek w przestrzeni lokalnej – dobre praktyki wspierania rozwoju, aktywizacji i integracji społecznej, (red.) A. Szczurek-Boruta, B. Chojnacka-Synaszko, J. Suchodolska, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2014.
6. Dudkiewicz M., Bąbska B., Skowrońska A., Organizowanie społeczności lokalnej – usługa społeczna. Poradnik III, wyd. CAL, Warszawa 2014.
7. Green M., Moore H., J. O’Brien, Rozwój społeczności w oparciu o zasoby, wyd. CAL, Warszawa 2013.
8. Organizowanie społeczności. Modele i strategie działania, (red.) K. Wódz, B. Kowalczyk, Warszawa 2014.

9. Praca środowiskowa w Polsce – tradycja i teraźniejszość, (red.) M. Rymsza, wyd. Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2014.
10. Rozwój społeczności lokalnych w Europie w kierunku wspólnych założeń i rozumienia, (red.) P. Jordan, http://eucdn.net/wp_x005F_x0002_content/uploads/2014/11/CAL_publicacja_ost-polish2.pdf.
11. Rymsza M. (red.), Czy podejście aktywizujące ma szansę? Pracownicy socjalni i praca socjalna 20 lat po reformie systemu pomocy społecznej, ISP, Warszawa 2011.
12. Skrzypczak B., W kierunku społecznościowej pracy socjalnej, , wyd. CAL, Warszawa 2014.
13. Adams K., Galanes G. J., Komunikacja w grupach, wyd. PWN, Warszawa 2007.
14. Ewaluacja funkcjonowania domów sąsiedzkich – Raport z badania, Ośrodek Ewaluacji, Warszawa 2016.
20. Kaźmierczak T., Rymsza M., Aktywna polityka społeczna. Stan obecny i szanse upowszechnienia koncepcji, wyd. ISP, nr 48, wrzesień 2005.
21. Pitchford M., Henderson P., Więcej miejsca dla rozwoju społeczności lokalnej, wyd. CAL, Warszawa 2012.
22. Sierpowska I., Pomoc społeczna jako administracja świadcząca, wyd. Wolters Kluwer Polska sp. z o. o., Warszawa 2012.
23. Społeczności lokalne. Konteksty przemian i innowacje, (red.) T. Herudziński, P. Swacha , Wyd. SGGW, Warszawa, 2018.
24. Steward J., Mosty zamiast murów, , wyd. PWN, Warszawa 2000.
25. Szarfenberg R., Marginalizacja i wykluczenie społeczne. Wykłady, wyd. Instytut Polityki Społecznej Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2006.